

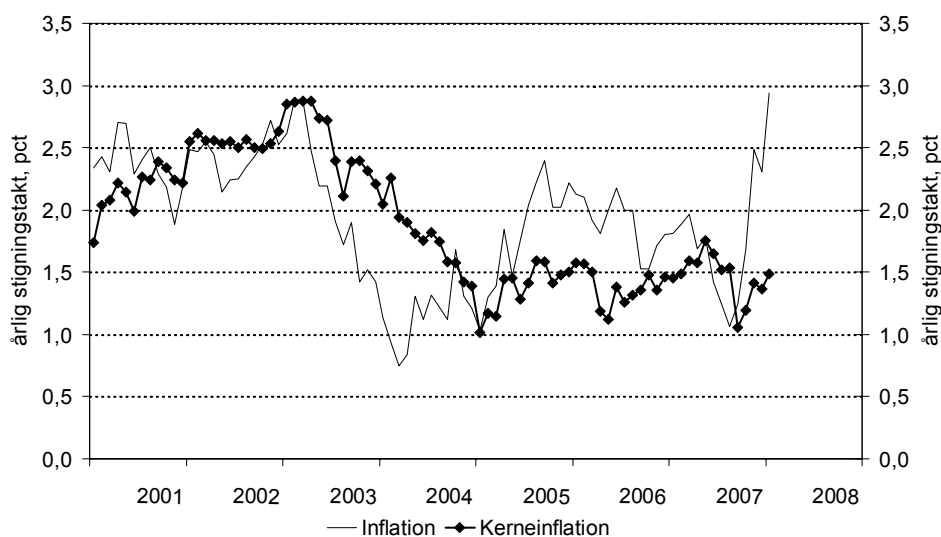
28. februar 2008

FØDEVARER OG ENERGI BAG HØJ INFLATION

Resumé: *Inflationen er steget stærkt igennem 2. halvår 2007 og udgjorde i januar 2008 2,9 procent. Stigningen kan dog næste udelukkende henføres til energi og fødevarerpriserne. Kerneinflationen, dvs. inflationen renset for energi og fødevarer mv., har set over de seneste år ligget på et relativt lavt niveau svingende omkring 1½ procent.*

Inflationen - målt ved den årlige stigning i forbrugerprisindekset – er steget kraftigt de seneste måneder og lå på 2,9 pct. i januar 2008. Det viser figur 1.

Figur 1. Udvikling inflation og kerneinflation

Anm.: Kerneinflationen viser inflationen renset for energi, føde- og drikkevarer, samt tobak. Kerneinflationen viser, hvordan inflationen ville være forløbet, hvis priserne på energi, føde- og drikkevarer samt tobak var steget på samme måde som de øvrige varer og tjenester i forbrugerprisindekset.

Kilde: AErådet pba. Danmarks Statistik.

Den kraftige stigning i inflationen fra kun knap 1,1-1,2 pct. i august/september 2007 til 2,9 pct. i januar 2008 har på ny sat gang i spekulationerne om overophedning af dansk økonomi. Sagt med andre ord, så skulle de tiltagende lønstigninger, evt. i kombination med en sløj produktivitetsudvikling i 2007, have været med til at drive inflationen i vejret. Det er imidlertid svært at finde belæg for dette med udgangspunkt i inflationstallene.

Kerneinflationen (Eurostats standard definition¹) – dvs. inflationen renset for energi og fødevarerpriser mv. – viser at forbrugerpriserne kun ville være

¹ Jf. Danmarks Nationalbank, kvartalsoversigt 4. kvartal 2005.
I:\Februar 2008\kerneinflation.doc

steget med knap 1½ pct. i januar 2008, såfremt energi og fødevarer mv. var steget i samme takt som de øvrige vare- og tjenester i forbrugerprisindekset

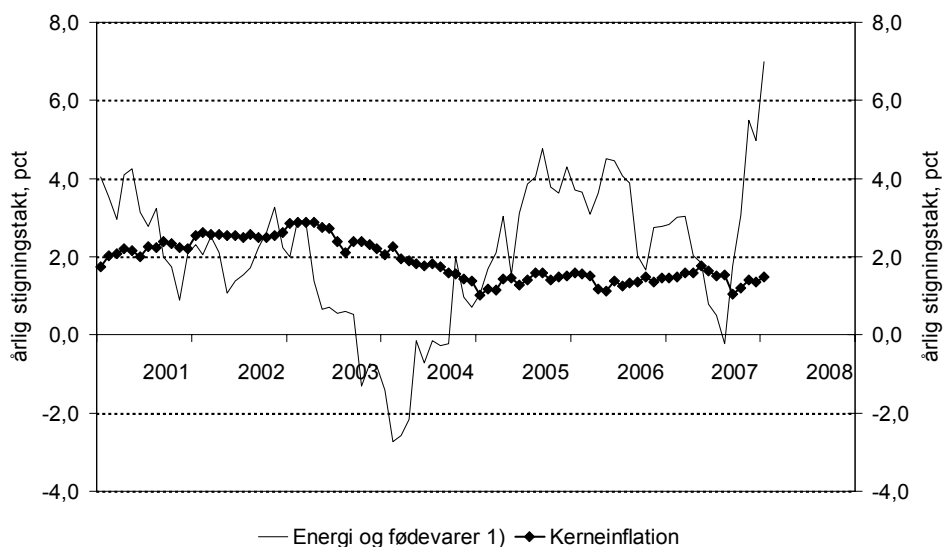
Kerneinflationen er godt nok øget fra 1,1 pct. i september 2007 til 1½ pct. i januar 2008, men stigningen skal ses i lyset af, at kerneinflationen faldt fra 1¾ pct. i maj 2007 til 1,1 pct. i september 2007. Set over det seneste år kan man ikke påstå, at der har været nogen stigende tendens i kerneinflationen. Kerneinflationen har svinget omkring 1½ pct. siden starten af 2005 – dvs. på et relativt lavt niveau.

Stigende priser på fødevarer og energi ligger bag inflationsstigningen

Det er kendt, at stigende priser på fødevarer samt energi har været med til at øge inflationen på det seneste, men at disse grupper stort set forklarer hele opgangen i inflationen gennem det seneste år og i de seneste måneder har ikke været fremme i lyset.

Figur 2 viser inflationen målt ved forbrugerprisstigningerne på energi og fødevarer mv.² i et samlet indeks.

Figur 2. Inflationen renset for energi og fødevarer mv.

1) Prisudviklingen i et sammenvæjet forbrugerprisindeks for energi, fødevarer, drikkevarer samt tobak.

Kilde: AErådet pba. Danmarks Statistik.

² Fødevarerne dækker både forarbejdede som ikke forarbejdede. Drikkevarer dækker både alkoholiske som ikke-alkoholiske. Det viser sig, at alle former for kød noget overraskende indgår som en ikke-forarbejdet fødevarer. Det selvom kødet jo slagtes og selvom indekset for kød også indeholder pålæg, færdigvarerretter mv. De ikke-forarbejdede varer bidrager kun marginalt til inflationen i januar 2008, hvilket er noget overraskende i lyset af den megen snak om føde-råvareprisernes himmelflugt.

Som det fremgår, er der ret markante udsving i prisstigningstakten for energi og fødevarer mv. F.eks. steg priserne på energi og fødevarer mv. samlet set med ca. 2¾ pct. i januar 2007, de *faldt* knap ¼ pct. i august 2007 og steg så med 7 pct. i januar 2008.

Da energi og fødevarer mv. vejer godt 26¼ pct. i det samlede forbrugerprisindeks, bidrog prisstigningerne på netop disse varegrupper med godt 1,8 pct.enheder til inflationen i januar 2008. Med en faktisk inflation på 2,9 pct. i januar 2008 betyder det, at var priserne på energi og fødevarer ikke steget over det seneste år, så ville inflationen kun have været på 1,1 pct. (2,9 pct. minus 1,8 pct.enheder) i januar 2008. Det viser tabel 1, der dekomponerer den samlede inflation i bidragene fra energi og fødevarer mv. samt de øvrige varer og tjenester i januar 2007, i september 2007 og i januar 2008.

Tabel 1. Dekomponering af inflationen udvalgte måneder

	Januar 2007	September 2007	Januar 2008
Samlet inflation, pct.	1,8	1,2	2,9
Heraf bidrag fra	----- pct.enheder -----		
- energi og fødevarer ¹⁾	0,7	0,5	1,8
- øvrige varer og tjenester	1,1	0,8	1,1

1) Føde- og drikkevarer samt tobak.

Anm.: Afrunding gør, at summen ikke nødvendigvis passer med totalen.

Kilde: AErådet pba. Danmarks Statistik.

Som det fremgår, faldt inflationen fra 1,8 pct. i januar 2007 til kun 1,2 pct. i september 2007. Faldet på 0,6 pct.enheder dækker over stort set lige bidrag fra energi og fødevarer mv. samt de øvrige varer og tjenester. Fra september til januar 2008 steg inflationen 1,7 pct.enheder til 2,9 pct.enheder. Heraf forklarer stigende priser på energi og fødevarer mv. ca. 1,4 pct.enheder, mens de øvrige varer og tjenester forklarer ca. 0,3 pct.enheder.

Bidraget til inflationen fra de øvrige varer og tjenester ligger i januar 2008 på linje med bidraget i januar 2007. Til gengæld bidrager energi og fødevarer mv. med ca. 1,1 pct.enheder mere til inflationen i januar 2008 sammenlignet med januar 2007. Alt i alt er det altså primært energi og fødevarer, der har løftet inflationsniveauet set over det seneste år.